

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1	Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2	Facultatea/Departamentul	FACULTATEA DE SOCIOLOGIE SI ASISTENTA SOCIALA
1.3	Catedra	DEPARTAMENTUL DE ASISTENTA SOCIALA
1.4	Domeniul de studii	ASISTENTA SOCIALA
1.5	Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6	Programul de studii/Calificarea	ASISTENTA SOCIALA

2. Date despre disciplină

2.1	Denumirea disciplinei		ARTTERAPIE IN ASISTENTA SOCIALA	
2.2	Titularul activităților de curs		Lector Univ. dr. Dumitrache Sorina	
2.3	Titularul activităților de seminar		Lector Univ. dr. Dumitrache Sorina	
2.4	Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II
	2019-2020		2.6 Tipul de evaluare	E
			2.7 Regimul disciplinei	OPTIONAL

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					0
Examinări					3
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					83
3.9 Total ore pe semestru					125
3.10 Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competente profesionale	Cursul de <i>Arterapie în asistență socială</i> își propune familiarizarea studenților cu domeniul arterapiei și descoperirea elementelor de suport necesare în practica asistenței sociale. Obiectivul principal al procesului asistențial îl reprezintă „rezolvarea problemelor”, în favoarea căruia stau cunoașterea (teoretică) și perspicacitatea de adaptare la realitate. Pe parcursul cursului studenții deprind înțelegerea unor tehnici accesibile dezvoltării creativității, imaginației, atenției și gândirii, și, de asemenea, dezvoltării abilităților de relaționare cu alții și cu tine însuși, creșterii stimei de sine, autoconștientizării, adaptarea comportamentului în condiții de stres, eliminarea blocajelor superficiale și relaxare.
Competente transversale	Arterapia explorează și conciliază conflictele emoționale, dezvoltă conștiința de sine, dezvoltă abilități sociale și găsește perspective noi de a privi realitatea și comportamentul prin reducerea anxietății și dezvoltării stimei de sine, folosind mijloace de exprimare artistică. De asemenea, arterapia poate fi o bună "autoterapie". Într-un domeniu în care activitatea profesională zilnică presupune o incursiune în „dificultate”, „risc”, „neputință”, „limite”, „disperare”, „demotivare”, reechilibrarea emoțională a profesionistului reprezintă un imperativ. Studenții vor cunoaște principiile care stau la baza tehnicilor din arterapie, tehnici care se adresează atât asistentului social cât și beneficiarului.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea, identificarea problemelor, gestionarea eficientă a relațiilor interpersonale, descoperirea unor perspective noi și învățarea reechilibrării dispoziției prin relaxare, folosind elemente de exprimare artistică/plastică.
7.2 Obiectivele specifice	Studenții vor deprinde: <ul style="list-style-type: none"> - autocunoaștere - conștientizarea propriilor gânduri, emoții, trăiri, experiențe - îmbunătățirea percepției de sine și a celuiilalt - dezvoltarea capacității de identificare a percepției multiple - recunoașterea și depășirea blocajelor emoționale - recunoașterea și activarea resurselor interioare - eliminarea convingerilor limitative - învățarea/ exercițiul relaxării și detașării în situații de suprasolicitare sau criza

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere (Istoricul terapiei prin artă / Arta și exprimarea ei în patologiile cunoscute) 2. Symbolism – formă și culoare (Relațiile dintre linie, formă și culoare /Valoarea emoțională a culorilor /Interpretare, impresii și emoții) 3. Analiza temelor predilecte în abordarea artistică (Teme impuse și teme la alegere – efecte /Analiza valorii narative în alegerea temei / Temeri, alianțe, fantezii, obsesii) 4. Reprezentarea artistică (Obiectivare plastică a unor asociații de idei / Capacitatea de selecție și prioritizare / Raționamente care stau la baza coordonării artistice a reprezentărilor) 5. Creația personală (Blocaje – Spontaneitate / Limitări convenționale de exprimare liberă / Imagine de sine / Resursele creative) 6. Realism și abstractizare (Genuri artistice / preferințe) 7. Detaliu și perspectivă (Construcții mixte / Analiza și asocieri kinestezice și senzoriale) 	<p>Metode de învățare activă (expunere didactică, dezbateri)</p>	
<p>BIBLIOGRAFIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allen, Pat (1995), <i>Art is a way of knowing</i>, Boston: Shambhala Publications, Boston • Amabile, M.T. (1997) – <i>Creativitatea ca mod de viață</i> , Ed Științifică și Tehnică, București • Blum, R. (2011) – <i>Psihologia pozitivă</i>, Ed. Lider, București • Bonchiș, E. (2010), <i>Desenul și dezvoltarea cognitivă a copilului</i>, Ed. Universității din Oradea, Oradea • Boyer-Labrousche, A. (2000), <i>Manuel d'art therapie</i>, Dunod, Paris. • Broustra, J. (1996), <i>L'expression, psychotherapie et creation</i>, E.S.F., Paris. • Day, Jennifer (1998) – <i>Vizualizarea creativă</i>, Ed. Teora, București • Focillon, H. (1977), <i>Viata formelor</i>, Editura Meridiane, Bucuresti. • Forestier, R. (2000), <i>Tout savoir sur l'art therapie</i>, Favre, Lausanne. • Goleman, Daniel, (2005), <i>Emotiile distructive</i>, Editura Curtea Veche , Bucuresti 		

8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
<ol style="list-style-type: none"> 1. Simbolism – formă și culoare / Interpretare, impresii și emoții 2. Analiza temelor predilecte în abordarea artistică / Analiza valorii narative în alegerea temei 3. Reprezentarea artistică / Obiectivare plastică a unor asociații de idei / Capacitatea de selecție și prioritizare 4. Creația personală - Identificarea și analiza emoțiilor și comportamentului specific (Blocaje – Spontaneitate / Limitări convenționale de exprimare liberă / Imagine de sine / Resursele creative 5. Realism și abstractizare - Genuri artistice / preferințe (Dezbatere) 6. Detalii și perspectivă (Construcții mixte / Analiza și asocieri kinestezice și senzoriale) 7. Concluzii 	<p>Aplicatii practice (desen, grafica, modelaj, analize narative, etc. și interpretarea acestora</p>	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mcniff, Shaun (2004) <i>Art Heals. How Creativity Cures the Soul</i>, Shamballa Boston & London • Pașca, M, D. (2008) – <i>Povestea terapeutică</i>, Ed. V α Integral, București • Pușcaș, P. - <i>Efectul Mozart astăzi</i> - Academia de Muzică „Gheorghe Dima” Cluj-Napoca, http://musicologypapers.ro/articole/02%20efectul%20mozart % 20azi.pdf; • Rubin, Aron, Judith (2009) <i>Tratatul de art-terapie: Teorie și practica</i>, Editura Trei, Bucuresti • Rubin, Aron, Judith (1984) <i>The art of art therapy</i>, Ed. Brunner/Mazel, New York • Roco, Mihaela (2001) – <i>Creativitatea și inteligența emoțională</i>, Ed. Polirom, Iași • Seban, G. (2001), <i>Creation artistique et figuration delirante</i>, L'Hartman, Paris • <i>Tehnici de lucru prin arte combinate</i> (2009), Fundația de Sprijin Comunitar Bacău, Ed. Egal Bacău • UNITER (1996) – <i>Terapie social pentru teatru</i>, Ed. Axa, București 		

- Van Lith T., Fenner P., Schofield M. (2010), *Art Therapy in Rehabilitation*. In: JH Stone, M Blouin, editor International Encyclopedia of Rehabilitation. Available online: <http://cirrie.buffalo.edu/encyclopedia/en/article/131/>

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentii sunt familiarizați cu principiile deontologice ale cercetării experimentale. Cunoșc valoarea secțiunilor de *debriefing* și responsabilitatea cercetătorului față de situația participanților la experiment și față de modalitățile de difuzare a datelor. Sunt analizate criticile de natură deontologică adresate unor experimente din domeniul dezvoltării personale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	50%
10.5 Seminar/laborator	Proiect	Prezentare la seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Participarea la 100% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. 			

Data completării

Semnatura titular curs

Semnatura titularului de seminar

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezentare la seminar	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
	.....	.....	

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Lucrare scrisă	60%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte, prezentări etc.	Prezentare la seminar	40%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 60% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază. Cunoașterea principalelor paradigme care structurează domeniul comunicării sociale. Capacitatea de a construi o fișă de observație sau de a proiecta un experiment cu relevanță pentru domeniul comunicării și relaționării.			
Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	
	.....	.....	